

ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศ
พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่ประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการ และการเรียกเก็บเงินค่าบริการล่วงหน้าในกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ กำหนดให้ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติอาจกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าบริการใหม่บนพื้นฐานของอัตรา ค่าตอบแทน การลงทุน และเป็นอัตราที่ยุติธรรมแก่ผู้รับใบอนุญาตและผู้ให้บริการ โดยไม่มีลักษณะเป็น การเลือกปฏิบัติแบ่งแยก หรือกีดกันผู้ใช้บริการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการ แข่งขันที่มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ และภาระของผู้บริโภค ความสอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการ ความคุ้มค่า และการจัดสรรทรัพยากร ที่มีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๙) (๒๔) ประกอบมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติ องค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ เสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และตามมาตรา ๕๕ และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ อันเป็นกฎหมาย ที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงกำหนดหลักเกณฑ์อัตราขั้นสูงของค่าบริการ โทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่มีกำหนดไว้แล้ว ในประกาศนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม แบบที่สาม และให้หมายรวมถึงผู้ได้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หรือบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติ การประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ใช้บังคับ ที่ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียง ภายในประเทศ ย่านความถี่วิทยุ ๘๒๔.๐ - ๘๔๙.๐ MHz คู่กับ ๘๖๙.๐ - ๘๙๔.๐ MHz และ ๘๙๗.๕ - ๙๑๕.๐ MHz คู่กับ ๙๔๒.๕ - ๙๖๐.๐ MHz และ ๑๗๑๐.๐ - ๑๗๘๕.๐ MHz คู่กับ ๑๘๐๕.๐ - ๑๘๘๐.๐ MHz และเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดอย่างมีนัยสำคัญตามประกาศคณะกรรมการ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดผู้มีอำนาจเหนือตลาดในกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ในตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ

“ค่าบริการ” หมายความว่า ค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียง ภายในประเทศ ที่ผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการ อันเนื่องมาจากการที่ผู้ให้บริการได้ใช้ประโยชน์ ในบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วย การประกอบ กิจการโทรคมนาคม

“บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศ” หมายความว่า บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ประเภทเสียงภายในประเทศ ที่ผู้รับใบอนุญาตให้แก่ผู้ให้บริการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการ โทรคมนาคม และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“อัตราขั้นสูงของค่าบริการ” หมายความว่า อัตราขั้นสูงของค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับ บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศ ที่คณะกรรมการกำหนดขึ้นใหม่ บนพื้นฐานของอัตรา ค่าตอบแทนการลงทุน

ข้อ ๕ ให้ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิเรียกเก็บค่าบริการจากผู้ให้บริการสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ประเภทเสียงภายในประเทศในแต่ละหน่วยนาที่ที่ไม่เกินอัตราขั้นสูงของค่าบริการ ในอัตราเก้าสิบเก้าสตางค์ ต่อนาที

กรณีมีรายการส่งเสริมการขาย หากมีการกำหนดค่าบริการในลักษณะเหมาจ่าย ค่าบริการในแต่ละรายการ ในช่วงเวลาที่เหมาจ่ายดังกล่าวเฉลี่ยแล้วต้องไม่เกินอัตราขั้นสูงของค่าบริการ ในอัตราเก้าสิบเก้าสตางค์ต่อนาที

อัตราขั้นสูงของค่าบริการ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณในภาคผนวก แนบท้าย ประกาศนี้

ข้อ ๖ ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บค่าบริการเกินกว่าอัตราขั้นสูงของค่าบริการตามข้อ ๕ และต้องไม่เป็นอัตราในลักษณะที่เป็นการกีดกันทางการค้า ซึ่งมีผลเป็นการจำกัดการแข่งขัน และไม่มี ลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ แบ่งแยก หรือกีดกันผู้ให้บริการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด

ข้อ ๗ หากผู้รับใบอนุญาตรายใดประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการ แต่ไม่เกินกว่าอัตราขั้นสูงของค่าบริการที่กำหนดตามประกาศนี้ ผู้รับใบอนุญาตรายนั้นได้รับยกเว้น ไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๒ ของประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการและการเรียกเก็บเงินค่าบริการล่วงหน้าในกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๘ หากผู้รับใบอนุญาตรายใดประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการที่เกินกว่าอัตราขั้นสูงของค่าบริการที่กำหนดตามประกาศนี้ ให้ผู้รับใบอนุญาตรายนั้นยื่นคำขออนุญาตเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา พร้อมยื่นเอกสารและหลักฐาน เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตามข้อ ๑๔ ของประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการและการเรียกเก็บเงินค่าบริการล่วงหน้าในกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

หากคณะกรรมการเห็นชอบกับการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการที่เกินกว่าอัตราขั้นสูงของค่าบริการตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าอัตราค่าบริการที่ได้รับความเห็นชอบดังกล่าว เป็นอัตราขั้นสูงของค่าบริการ

ก่อนที่ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บค่าบริการในอัตราตามวรรคสอง ให้ผู้รับใบอนุญาตประกาศอัตราค่าบริการใหม่ และแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบเป็นการทั่วไปล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ตามเงื่อนไขหรือวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๙ ให้ผู้รับใบอนุญาตที่กำหนดอัตราค่าบริการเกินกว่าอัตราขั้นสูงของค่าบริการ ที่กำหนดตามประกาศนี้อยู่แล้วก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ สามารถเรียกเก็บค่าบริการตามสัญญาที่ได้ทำไว้กับผู้ใช้บริการนั้นต่อไปจนกว่าสัญญาดังกล่าวจะสิ้นสุดลง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตทำการขยายระยะเวลาของสัญญาหรือรายการส่งเสริมการขายที่มีอยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

พลอากาศเอก ธีเรศ ปุณศรี

ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ภาคผนวก

หลักการและวิธีการคำนวณอัตราขั้นสูงของค่าบริการ

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กำหนดอัตราขั้นสูงใหม่ของค่าบริการด้วยวิธีอัตราค่าตอบแทนการลงทุน (Rate of Return หรือ ROR) ซึ่งเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการและการเรียกเก็บเงินค่าบริการล่วงหน้าในกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศ ในอัตราเก้าสิบเก้าสตางค์ต่อนาที

วิธีการกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าบริการบนพื้นฐานของอัตราค่าตอบแทนการลงทุน (Rate of Return หรือ ROR) หรือที่รู้จักกันในชื่อ Cost-plus regulation เป็นวิธีการกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าบริการเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถครอบคลุมต้นทุนในการให้บริการที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งรวมถึงการได้รับผลตอบแทนการลงทุนที่เหมาะสม โดยคำนวณจากต้นทุนสินทรัพย์ที่ใช้ในการให้บริการ ต้นทุนทางการเงิน ค่าใช้จ่ายค่าเสื่อมราคา และภาษี มีหลักการและวิธีการคำนวณ ดังนี้

(๑) การคำนวณจำนวนรายได้ที่ต้องได้รับ (Revenue Requirement) เพื่อให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการให้บริการตามสูตรดังนี้

$$RR = B(r) + E + D + T$$

RR	=	รายได้ที่ต้องการได้รับเพื่อครอบคลุมต้นทุนในการให้บริการ (Revenue Requirement)
B	=	ฐานอัตราค่าบริการ คิดจากสินทรัพย์ที่จำเป็นต้องใช้ในการให้บริการ (Rate base)
r	=	ต้นทุนทางการเงินเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Cost of Capital)
E	=	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (Expense)
D	=	ค่าเสื่อมราคา (Depreciation)
T	=	ภาษี (Tax)

ฐานอัตราค่าบริการ (Rate base; B)

ฐานอัตราค่าบริการ คือ มูลค่าสินทรัพย์ที่จำเป็นต้องใช้ในการให้บริการในปัจจุบัน โดยเป็นประเภทสินทรัพย์ในบริการที่ถูกกำกับดูแล (โดยทั่วไปรายการสินทรัพย์ที่นำมาคำนวณจะได้รับอนุญาตจากองค์กรกำกับดูแล)

โดยมูลค่าสินทรัพย์ดังกล่าวนำมาใช้คำนวณหาอัตราค่าตอบแทนการลงทุนที่เหมาะสม ตัวอย่างเช่น ที่ดิน อาคาร และสินทรัพย์ส่วนบุคคล อุปกรณ์ โครงข่าย โครงข่าย เป็นต้น ทั้งนี้รวมไปถึงสินทรัพย์ที่ถือครองเพื่อใช้ในกิจการ โทรคมนาคมในอนาคต ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าอื่น ๆ และค่าเสื่อมราคาสะสม เป็นต้น

ต้นทุนทางการเงินเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Cost of Capital ; r)

ต้นทุนทางการเงินเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก คือ อัตราค่าตอบแทนการลงทุนที่เหมาะสมของผู้ประกอบการ ในกรณีนี้ใช้ทฤษฎีการกำหนดราคาสินทรัพย์ทุน (Capital Asset Pricing Model - CAPM)

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (Expense; E)

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน คือ ค่าใช้จ่ายในการให้บริการโทรคมนาคม ตัวอย่างเช่น ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนระบบโครงข่าย ค่าใช้จ่ายทั่วไปในการสนับสนุนระบบโครงข่าย ค่าใช้จ่ายส่วนกลาง ค่าใช้จ่ายในการ Originate และ Terminate ข้อมูล ค่าอุปกรณ์สายเคเบิล ค่าใช้จ่ายทางการตลาด ค่าใช้จ่ายทั่วไป ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับงานกำกับดูแล เป็นต้น

ค่าเสื่อมราคา (Depreciation; D)

ค่าเสื่อมราคา คือ ค่าใช้จ่ายที่ตัดจากมูลค่าของสินทรัพย์ที่กิจการใช้ประโยชน์ประจำงวด ทั้งนี้ เพราะสินทรัพย์ประเภทอาคาร อุปกรณ์ รถยนต์ เป็นสินทรัพย์ที่มีไว้ใช้งานเป็นระยะเวลายาวนานและมักจะมีมูลค่าสูง จึงมีการประมาณมูลค่าจากสินทรัพย์เหล่านี้เฉลี่ยเป็นค่าใช้จ่ายแต่ละงวด ทั้งนี้ ค่าเสื่อมราคาที่นำมาใช้คำนวณ สามารถหาได้จากค่าเสื่อมราคา (Depreciation) ประจำปีของสินทรัพย์ที่มีตัวตน (Tangible asset) รวมกับค่าตัดจำหน่าย (Amortization) ประจำปีของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน (Intangible asset) ของผู้ประกอบการ

ภาษี (Tax; T)

ภาษี คือ อัตราภาษีที่ผู้ประกอบการมีหน้าที่ต้องชำระตามกฎหมาย

(๒) การคำนวณอัตราขั้นสูงของค่าบริการต่อหน่วย เมื่อคำนวณรายได้ที่จะต้องได้รับ (Revenue requirement) แล้วจึงคำนวณหาอัตราค่าบริการต่อหน่วย โดยใช้ข้อมูลปริมาณการใช้บริการ (Volume) มาคำนวณ

$$\text{Rate} = \text{RR}/\text{Volume}$$

Rate = อัตราขั้นสูงของค่าบริการ

RR = รายได้ที่ต้องการได้รับเพื่อครอบคลุมต้นทุนในการให้บริการ

Volume = ปริมาณการใช้บริการ

(๓) การคำนวณต้นทุนทางการเงินเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Cost of Capital) ใช้สูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{Weighted Average Cost of Capital} = W_d K_d (1 - T) + W_c K_c$$

โดยที่ :

W_d = ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของมูลค่าของเงินกู้ ณ ปัจจุบัน

W_c = ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของมูลค่าตลาดของส่วนของผู้ถือหุ้น

K_d = ต้นทุนเงินกู้ กรณีบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ใช้อัตราผลตอบแทนของหุ้นกู้ของบริษัทนั้น ๆ ที่มีการซื้อขายในตลาดตราสารหนี้ของประเทศไทย สำหรับบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใช้อัตราดอกเบี้ยซึ่งบริษัทสามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินมาใช้แทนต้นทุนเงินกู้ได้

K_c = ต้นทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ใช้ Capital Asset Pricing Model (CAPM) ในการหาค่าของต้นทุนส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท โดยมีสูตรคำนวณ ดังนี้

$$K_c = R_f + \beta R_p$$

โดยที่ :

K_c = ต้นทุนส่วนของผู้ถือหุ้น

R_f = อัตราผลตอบแทนที่ปราศจากความเสี่ยง อ้างอิงจากอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลระยะยาว

β = Levered beta ตัววัดความเสี่ยงจากการลงทุนเมื่อเทียบกับตลาด ในการหาค่า beta ของบริษัทที่มีการจดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ ใช้ค่า beta ที่มีการเผยแพร่อยู่ในตลาดซึ่งสะท้อนความเสี่ยงที่เป็นระบบของบริษัทเรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่บริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์จะไม่มีการจัดทำค่า beta ของบริษัทเอาไว้ จะใช้วิธี industry-comparison เพื่อหาค่า beta ของบริษัทดังกล่าว

R_p = ส่วนชดเชยความเสี่ยง (Risk Premium) หรือผลตอบแทนส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการลงทุนในตลาดเพื่อชดเชยความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น ประมาณค่าของส่วนชดเชยความเสี่ยงโดยใช้อัตราผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และอัตราผลตอบแทนปราศจากความเสี่ยง

T = อัตราภาษีเงินได้ของบริษัท

ในการกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าบริการ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้ใช้วิธีมาตรฐานสากลตามที่กล่าวข้างต้นมาปรับให้มีความเหมาะสมกับสภาพ ตลาดโทรคมนาคมของไทย เรียกว่า Incentive-based ROR ซึ่งโดยมีการกำหนดอัตราค่าตอบแทนการลงทุน (ค่า r หรือ Weighted Average Cost of Capital ในสูตรการคำนวณ) ให้มีความยืดหยุ่น โดยกำหนดค่าตอบแทน การลงทุนให้สูงกว่าค่า Weighted Average Cost of Capital ในระดับที่เหมาะสม (Upper Banded ROR) เพื่อให้ ผู้ประกอบการสามารถมีความยืดหยุ่นในการกำหนดอัตราค่าบริการภายใต้สภาพตลาดการแข่งขันในปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังได้ปรับสูตรการคำนวณให้สะท้อนสภาพอุตสาหกรรมโทรคมนาคมไทยซึ่งมีปัจจัยเกี่ยวกับสัญญา ร่วมการงานรวมอยู่ด้วย สูตรการคำนวณที่ได้มีการปรับใช้เป็นอย่างนี้

$$RR = B(r(1+\%band)) + E + D + T + Concession Payment$$

% band = ร้อยละความกว้างของ band ที่กำหนดเฉพาะสำหรับแต่ละบริการ

Concession Payment = ค่าใช้จ่ายส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาร่วมการงาน